

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Anna Spirmanová

Název práce: Komentovaný překlad: North Carolina: Cullowhee. In Caitlin Doughty. 2017. From Here to Eternity: Travelling the World to Find the Good Death.

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	3
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	2
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlapy Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2,5
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	2,5
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	2
Body celkem	12

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

Poznámky hodnotitele a témata k diskusi:

Obsahem bakalářské práce je překlad jedné z kapitol knihy Caitlin Doughtyové *From Here to Eternity: Travelling the World to Find the Good Death*. Překládaný text je v mnoha ohledech typickým příkladem současné americké populárně naučné literatury a jako takový staví překladatelku před velmi komplexní problémy.

Autorka překladu správně uvádí, že populárně naučná literatura má nejbližší k publicistickému stylu, který v sobě spojuje různé textové funkce a používá širokou škálu slohových postupů. Dominantní je jistě funkce informační, ale hned v úvodní pasáži překládaného úseku je patrná i funkce poetická, která zde hraje větší roli, než autorka v komentáři uvádí (P26): jejím předmětem je sice odborný přírodovědný fenomén (velrybí pád), ale výběr lexika odpovídá spíše stylu uměleckému (death has come for the great beast – O105, quintessential otherworldly denizens – O106).

Autorka považuje za největší překladatelské problémy lexikum a americké reálie (P37), kterým také věnuje největší část komentáře. Domnívám se však, že větší problém představuje právě mix různých stylů, použití různých slohových postupů (výkladový, popisný, prvky reportáže či cestopisu), prolínání různých témat a časových rovin a s tím související nutnost dbát na kohezi a koherenci výsledného překladu. Text je rovněž často velmi informačně hutný a kondenzovaný.

Překladatelka si klade za cíl zachovat především sdělovací funkci textu (P30), což je vzhledem k jeho charakteru namístě. Dosažení tohoto cíle bohužel komplikuje velké množství vynechávek, např.: the area around the carcass becomes a hotspot of life ~~on an otherwise barren sea bed~~ (O106) x Jakmile zmizí všechny tkáně, dno kolem velryby ožije. (P8); I was left alone with Katrina for the first time ~~all morning~~ (O121) x já nahoře zůstala poprvé sama s Katrinou (P15); na straně 16 chybí celá jedna věta (This was far cry from...). *Prosím autorku, aby se v rámci obhajoby vyjádřila k tomu, zda jsou vynechávkou výsledkem vědomého rozhodnutí, nebo se jedná o opomenutí. Jedná-li se o vědomé rozhodnutí, čím bylo motivované a jak jde dohromady s cílem zachovat informační funkci textu? Jedná-li se o opomenutí, jak by šlo překladatelský proces vylepšit, aby k nim v budoucnu nedocházelo?*

Místy se v překladu objevují také významové posuny (např. more recently dead – O113 x zemřel nedávno – P11; nail the right removal time – O129 x vyndat kosti včas – P18; she had an impressive roster of soil scientists on her advisory board – O115 x podporovala ji i úctyhodná řádka vědců – P12). Některé popisné pasáže, které hrají v reportážním/cestopisném stylu originálu důležitou roli, nejsou bohužel v češtině příliš jasné (např. studenti si na zkoumaném povrchu vyznačí mřížku a kosti vezmou do laboratoře – P10; Naplánovali jsme trasu, která vedla bezpečně nahoru, aniž by rušila ostatní obyvatele. – P14).

V některých pasážích se hůře orientuje vinou nevhodně zvolených časů, vidů či syntaktických interferencí, které narušují přirozené české AČV (např. na začátku druhého oddílu na str. P9–10 není jasné, jaká je posloupnost jednotlivých událostí: rozhovor s Katrinou, cesta Severní Karolínou, příjezd do centra FOREST; ve větě „Plahočili jsme se do kopce k zamčené bráně.“ – P11, by větší smysl dával dokonavý vid). Plynulosti textu nepomáhá ani oddělování odstavců mezerami. Orientaci mírně ztěžuje i vypuštění grafických prvků oddělovajících jednotlivé části textu.

Autorka věnuje hodně pozornosti převodu reálií. Velmi dobře se jí povedlo vypořádat s pasáží o Miku Adamsovi – použité strategie by prospěly i dalším částem textu. *V rámci obhajoby prosím v souvislosti s reáliemi o zodpovězení následujících otázek:*

- *Je na místě v tomto typu textu použít generalizaci, a zcela se tak zbavit názvu filmu, který figuroval v originále? Bylo by možné postupovat jinak? Jaké jsou výhody a nevýhody různých strategií?*
- *Je podle vás odkaz na film Titanik dostatečně známý, aby ho český čtenář pochopil? Jakým způsobem by bylo možné tuto narážku zexplicitnit?*

Při překladu by bylo třeba věnovat větší pozornost redakci: na dvou místech vypadla ve větě slova nebo došlo k smíšení různých vazeb (Pohřebnictví je hrdé na svou úvahu chaosu smrti do pořádku, nikoli naopak. – P13; Kompost vzniká smícháním materiálu bohatého na dusík [...] do hromady materiálu bohatého na uhlík – P11).

Autorka si pro svou bakalářskou práci vybrala náročný text, jehož adekvátní přeložení by v mnoha ohledech dalo zabrat i profesionálovi. Autorka jako by se místy nechala „zhypnotizovat“ jednotlivostmi, takže už jí nezbyla kapacita přemýšlet nad textem jako celkem a řešit i jeho makrostylistickou rovinu. Překladu by rovněž prospěla pečlivější redakce. **Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku velmi dobře nebo dobře v závislosti na průběhu obhajoby.**